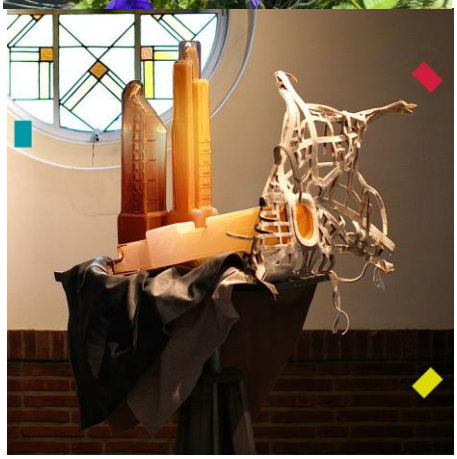




Jaarverslag 2023

Koppelkerk | vrijplaats voor kunst en cultuur

Koppelstraat 35
7126 AG Bredevoort
0543 216005
KVK: 63891581
www.koppelkerk.nl

KOPPELKERK
vrijplaats voor kunst & cultuur

COLOFON

Tekst
Dit jaarverslag van Stichting Koppelkerk is opgesteld door de directie en het bestuur.

Beeld
© Stichting Koppelkerk, Ronald Falke, Mees Jansink en anderen.

Copyright
De in dit jaarverslag opgenomen informatie mag worden overgenomen onder bronvermelding van 'Jaarverslag Stichting Koppelkerk 2023'.

Stichting Koppelkerk is een culturele ANBI.

Inhoud

Inhoud....3
Voorwoord....4
Inleiding....5
1. Doelstelling, missie en visie....8
2. Activiteitenoverzicht 2023....10
Vaste programmering....10
Extra programmering....16
3. Financieel jaarverslag....17
4. Organisatie....23

Voorwoord

We hebben alle reden om te beginnen met extra dank aan iedereen, die aan de Koppelkerk heeft bijgedragen en zich ervoor heeft ingezet, want 2023 was een heel bijzonder jaar. Alleen samen hebben we kunnen bewerkstelligen waar we nu staan.

Was het allemaal alleen maar ingewikkeld en zwaar? Zeker niet! We hebben heel wat bijzondere momenten met het publiek en met elkaar gedeeld. We hebben geëxperimenteerd en geleerd. Het was genieten van iedere stap die ons weer dichter bij het instituut bracht dat we voor de regio willen zijn: een vrijplaats voor kunst, cultuur en maatschappelijk gesprek. Voor ons is dit ambitie én opdracht. Wij zijn ontzettend blij en dankbaar, dat we ondanks de moeilijke omstandigheden, dit ook in 2023 hebben kunnen waarmaken.

De organisatorische transformatie van de Koppelkerk begon in 2022. Een noodzakelijk, maar toch ook wenselijk proces werd in gang gezet; alleen de context waarin we de ontwikkeling in het afgelopen jaar verder vorm konden en moesten geven was uitdagender dan verwacht. Toch staat er - naast een gedreven groep vrijwilligers - eind 2023 een beperkte staf, die aan een aantal cruciale processen stabiliteit biedt. Nagenoeg het hele jaar heeft het bestuur de taken van de directie waargenomen. Parallel onderging het bestuur wederom een verandering: de secretaris heeft haar taken neergelegd en er is een kandidaat-bestuurslid bijgekomen. In november benoemden we de nieuwe directie. Toch werd net voor eind van het jaar duidelijk dat we in 2024 opnieuw aan de bezetting moeten werken.

Een bijzonder aandachtspunt binnen de stichting is de werkverdeling tussen staf en vrijwilligers. Het blijft bijzonder dat je als culturele instelling, die zowel lokaal als regionaal waarde aan leefbaarheid en economie toevoegt, nauwelijks de ruimte hebt om mensen die er hard voor werken in die waarde te laten delen – gewoon door hen voor hun werk fatsoenlijk te kunnen betalen. Dit punt hebben we ook in het langdurig traject met de gemeente ten aanzien van een aanvullende financieringsvraag benoemd en we blijven ons hier hard voor maken. Dit is precies waarom we de Fair Practice Code Cultuur hebben omarmd.

Tot slot was er met alle interne veranderingen en focus op de nodige ontwikkelingen geen ruimte gebleven voor aandacht voor ons externe netwerk. Daar is nu sinds benoeming van de nieuwe directie in november al wel verandering in gekomen. Je voelt de energie direct!

Ondanks alle uitdagingen en veranderingen hebben we voor 2024 een heel bijzonder programma inclusief de bijbehorende financiering weten voor te bereiden. Dat zijn prachtige vooruitzichten; zeker nu in een stabielere organisatie!

Bestuur Koppelkerk
januari 2024

Inleiding

Het jaar dat begon zonder actieve directie, en eindigde met maar liefst twee directieleden en een fantastisch plan om de democratische manier waarop het beleid en het programma van de Koppelkerk worden bepaald, te bestendigen in de organisatie. De Koppelkerk heeft in 2023 wederom laten zien de grote vragen niet uit de weg te gaan.

Al halverwege 2022 bleek dat de opvolging van oprichter en eerste directeur Sylvia Heijnen niet zonder slag of stoot zou verlopen. De tweede directeur viel uit wegens ziekte, en ook bij de start van 2023 zag het er niet naar uit dat zij binnen afzienbare tijd terug zou keren. Sterker nog: langzamerhand werden de eerste tekenen zichtbaar dat zij wellicht helemaal niet meer zou terugkeren in de rol van directeur. Dat was een hard gelag in de eerste plaats voor de directeur zelf, maar ook voor het bestuur, vrijwilligers en de kring betrokkenen. Gelukkig bleef het driekoppig bestuur intact zodat zij de directietaken konden waarnemen. In de zomer van 2023 konden er, na het afscheid van Annemiek van der Hoek, concrete stappen worden gezet in de zoektocht naar een nieuwe directie. Vanaf 15 november trad een tweekoppige directie aan: voormalig secretaris Hiske Kremer en Evert Stroet, een nieuweling binnen de organisatie, vormden de nieuwe directie van de Koppelkerk. Onmiddellijk viel op dat door dit positieve nieuws, in combinatie met de versterking op PR-gebied, de Koppelkerk weer met leuke berichten in de media verscheen. Het werd eens te meer duidelijk hoezeer we ons gezicht naar buiten hadden gemist. Aan het eind van 2023 nam de Koppelkerk een korte pauze, om met frisse moed aan een nieuw jaar te beginnen en de gemaakte plannen tot uitvoer te brengen.

In dit jaarverslag kijken we terug op 2023: op de activiteiten, de bezoekers en de organisatie zelf. Mede wegens het wegvallen van een actieve directeur werd duidelijk hoe kwetsbaar een organisatie met maar één persoon aan het roer is. In de loop van 2023 werd de personele bezetting uitgebreid. Allereerst was Janneke Jolink nog in dienst als directieassistent. Zij heeft fantastisch werk geleverd, niet alleen haar ondersteuning op de werkvloer was zeer welkom, ook haar inzet om het moraal hoog te houden was onmisbaar. Frouke Harmsen bleef op haar post als bureaumedewerker, en Marjanka Dunnewold, al vanaf de start een trouwe vrijwilliger en een echte horeca-expert, maakte de stap naar staflid als vrijwilligerscoördinator. Sindsdien hebben de vrijwilligers een vast aanspreekpunt en dat wordt zeer op prijs gesteld. Wat ontbrak was de ene schakel die binnen met buiten verbindt, die de verschillende programma-onderdelen aan elkaar lijmt en die jaar na jaar de missie en visie onder de loep neemt om op koers te blijven. Ondanks dit gemis, draaiden we toch een vol programma.



Het is onmogelijk om alles van belang in dit verslag specifiek te benoemen, maar we gaan een poging doen een aantal hoogtepunten te belichten. Aan het begin van 2023 brachten we literatuur en kunst dicht bij elkaar in de expositie van jeugdboekillustraties ‘Woord in Beeld’. Aan die expositie hielden we goed contact met Marit Törnquist, waardoor we in contact kwamen met de getalenteerde Iraanse illustrator Narjes Mohammadi, die in de zomer een vrolijke expositie inrichtte in de bovenzaal. We werkten voor het eerst echt samen met de Rooms Katholieke Kerk: voor de expositie ‘Dubbelspel’ mochten de kunstenaars een deel van hun ruime oeuvre daar tonen, waardoor de toch al passende titel nog een extra betekenis kreeg.

Nog een primeur: een expositie van pas afgestudeerde kunstenaars was al lang een wens van de kunstcommissie. In 2023 was het zover en presenteerden we ‘In het Diepe’, dat in 2024 een vervolg krijgt. Zelfs bij de opening kreeg jong talent een plek in de vorm van muzikale begeleiding van Linde Lammersen, muziekleerling van het RijnIJssel. Ook zij keert in 2024 terug bij een Koppelsessie. Zo bouwen we langzaam maar zeker voort aan een hechte groep betrokkenen. Ook de samenwerking met Breekijzer werd als vanouds voortgezet, in de vorm van Soosavonden, die steeds meer de vorm kregen van een feestelijke opening van de Breekijzer-exposities in de bovenzaal.



Foto: Breekijzer Soos bij opening ‘Pruimentijd’ van Grietje Bouman, Cynthia van Wijngaarden en Tatum Kempers.

Eén van de Breekijzer-exposities, ‘Pruimentijd’ kreeg aandacht van RTV Slingeland; er werd een ruim 6 minuten durend televisie-item gemaakt door Cindy Geurkink. Dit contact met de lokale TV werd bestendigd toen zij terugkeerde om een kort filmpje te maken voorafgaand aan de uitverkochte avond met Dirk de Wachter. Naar deze lezing werd door velen lang uitgekeken; niet alleen zat de zaal vol, ook online keken veel mensen mee met de live-stream, die post-corona bijna niet meer wordt ingezet, maar nu zeer goed van pas kwam.

Helaas moesten we ook constateren dat de bezoekerscijfers achterbleven bij onze wensen en verwachtingen. Sommige avonden moesten worden uitgesteld of geannuleerd, wegens een al te lage kaartverkoop. Lag het aan de kwaliteit van ons programma, of aan (het gebrek aan) populariteit van onze gasten? Of toch simpelweg de afwezigheid van een gezicht naar buiten en een positief verhaal over de Koppelkerk? Feit is wel dat ons improvisatievermogen om van weinig toch iets moois te maken van grote waarde is. Waar we twijfelden of we de speciale literaire avond met Yvonne Weijers wel door moesten laten gaan, waren we achteraf blij dat we er zo’n intiem concert van hadden weten te maken.



Yvonne Weijers zingt Elly de Waard, foto door Ronald Falke

Ondanks alle onzekerheden en de moeite die het soms kostte om zowel de personele bezetting als de bezoekersaantallen op peil te brengen, probeerden we nieuwe dingen, zoals het heerlijke kindertheaterstuk ‘Heb je mijn zusje gezien’ van Joke van Leeuwen. Men wist ons te vinden als huurlocatie: er kon weer gestemd worden bij de Koppelkerk, we waren de locatie van het Achterhoekse Waeketreffen en het passende decor van de Achterhoekse Archeologiedag.



Dit alles hadden we nooit kunnen realiseren zonder onze brede kring van vrijwilligers, Vrienden, buren en andere belangstellenden. Wat hebben we veel van ze gevraagd en wat hebben ze veel gegeven – soms nog meer dan we vroegen. Zo kregen we hulp en nieuw groen om onze buitenruimte een flinke upgrade te geven. Onze verbondenheid met de mensen om ons heen werd ook eens te meer duidelijk toen de nabestaanden van een trouwe bezoeker bij ons een afscheidsdienst wilden organiseren om haar leven te vieren – en vervolgens kreeg haar piano een mooie plek in ons Boekencafé.



Alles staat en valt met de mensen in en om de organisatie. We zijn ongelooflijk trots dat we hebben laten zien en dagelijks ervaren midden in de gemeenschap te staan. Die plek willen we bestendigen en uitbreiden – dat is onze opdracht voor de komende jaren.

Hiske Kremer, directeur
januari 2024

1. Doelstelling, missie en visie

1.1 Statutaire doelstelling

De doelstelling van de Koppelkerk, zoals is opgenomen in de statuten:

1. De stichting heeft ten doel ten behoeve van culturele en educatieve doeleinden beheren en exploiteren van het multifunctionele gebouw bekend als de Koppelkerk te Bredevoort (gemeente Aalten), in de ruimste zin van het woord, alsmede het verrichten van al hetgeen met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
2. De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door het organiseren van – grensoverschrijdende – culturele en educatieve manifestaties dan wel het beschikbaar stellen van het gebouw ten behoeve van vorenbedoelde manifestaties, alles in de meest ruime zin van het woord, waaronder begrepen concerten, toneelvoorstellingen, voordrachten, congressen, cursussen, exposities en dergelijke. Deze opsomming heeft niet tot doel andere culturele en educatieve manifestaties uit te sluiten.
3. De stichting beoogt het algemeen nut.

1.2 Missie

Stichting de Koppelkerk heeft de ambitie om een culturele vrijplaats te creëren en daarmee een plek die middenin de gemeenschap staat. De Koppelkerk is een platform voor beeldende kunst, een concertzaal voor muziek en theater, een podium voor verdiepende lezingen, een plek voor boeken en schrijversgesprekken en een plek om samen te komen. Zo wordt in deze kerk ook de maatschappelijke rol in de samenleving serieus genomen.

Het culturele programma van de Koppelkerk rust op drie pijlers:

1. Kunsten
2. Boeken
3. Verdieping

In de visie van directie en bestuur zijn de criteria kwaliteit, creativiteit en engagement leidend voor de toekomst van de Koppelkerk als culturele vrijplaats.

Met een kwalitatief én breed cultureel aanbod dragen we bij aan de Achterhoek als aantrekkelijke woon- en werkomgeving . W zijn een sociale ontmoetingsplaats, een plek voor ontspanning, activiteit, gesprek en verdieping.

1.3 Visie

Het woord ‘vrijplaats’ verwoordt wat kunst en cultuur volgens Stichting Koppelkerk vermag voor mens en maatschappij. Door kunst te maken of te ondergaan bevrijdt de mens zich kort van zijn dagelijkse beslommeringen. Kunst schept met andere woorden een tussentijd - een vrije, open plaats in tijd en ruimte - waarna we verfrist, met een nieuwe kijk en nieuwe inspiratie, de draad weer kunnen oppakken – of los kunnen laten.

In het woord ‘vrijplaats’ schuilt een opdracht. Het geraakt kunnen worden of op andere gedachten kunnen worden gebracht door kunst, cultuur en maatschappelijk gesprek vooronderstelt een open, vrije houding in onszelf. Andere uitingsvormen brengen ons op de weg van onderzoek en experiment. Hier raken we aan het maatschappelijk en democratisch potentieel van kunst en cultuur. De veelstemmigheid van kunst en cultuur is van essentieel belang voor onze democratie. De breedte van de programmering is te danken aan de ideeën van een zeer diverse groep vrijwilligers en bezoekers. Het gezellige en laagdrempelige Boekencafé speelt hierin een niet te onderschatten rol. We beogen een plek te zijn voor iedereen én wij stellen als doel om nieuwe verbindingen te leggen: tussen de Koppelkerk en anderen, en tussen mensen onderling.

Het woord ‘vrijplaats’ is voor de eigen organisatie ook een opdracht: het vraagt namelijk een open houding; om bij te dragen aan persoonlijk welzijn en tegelijkertijd aan een open, tolerante en duurzame samenleving. Dit sluit aan bij de statutaire doelstellingen.

2. Activiteitenoverzicht 2023

Vaste programmering

Exposities kerkzaal

02-dec-2022	22-Jan	**Oostgelders Fotografen Collectief – "Pantha Rhei"** Op uiteenlopende wijzen hebben de fotografen Panta Rhei ('alles stroomt') tot uitdrukking gebracht. De verbeelding ligt bij de één dichter bij het constante en bij de ander dichter bij het veranderlijke. Daarnaast zijn er verschillende interpretaties van stromen te zien, in de mens en in de omgeving.
27-jan	2- apr	**"Woord in Beeld"** Van kleurrijke en fantasierijke dierenverhalen tot aan zwart-wit gedetailleerde ontdekkingstochten. Landelijk bekende én wereldberoemde illustratoren vertellen hun eigen verhaal of dat van een ander met beelden. Ieder op zijn eigen en kenmerkende manier. Illustraties kunnen een tekst ondersteunen, maar ook een eigen verhaal vertellen.
7-apr	2-jul	**Michiel Zuidervaart en Piet Post – "Dubbelspel"** Spelen met beelden, materialen, technieken. Het plezier in het maken en de fascinatie voor wat beelden teweegbrengen is duidelijk zichtbaar, voelbaar en bijna tastbaar in het werk van zowel Zuidervaart als Post. Beiden zijn zij te omschrijven als 'maker van beelden'.
9-jul	3-sep	**"In het Diepe"** Acht pas afgestudeerde kunstenaars laten hun werk zien in de expositie 'In het diepe'. Vanaf 2023 gaat de kunstcommissie van de Koppelkerk elk jaar actief op zoek naar jong talent met spannend werk voor de zomerexpositie.
9-sep	19-nov	**"NU EN (N)OOIT: Bouwen aan de Toekomst"** Onvermijdelijk leidt denken over de toekomst tot de vraag wie 'we' dan zijn; óf we er nog wel zijn. Kunnen we onze toekomst wel vormgeven, met onze beperkte, menselijke blik? De expositie 'NU EN (N)OOIT – bouwen aan de toekomst', bestaat uit kunstwerken van 7 kunstenaars die met hun werk een mogelijk toekomstbeeld scheppen. Dat kan utopisch, dystopisch, praktisch of conceptueel zijn.
1-dec	4-feb-2024	**Jerry Veldhuizen & Dirk Zegel – "Vlindereffect"** Natuurkracht, de nietigheid van de mens, verval, samenhang en patronen. Grote thema's die zowel angst kunnen oproepen als ook een grote schoonheid in zich dragen. In het werk van Jerry Veldhuizen en Dirk Zegel komen deze thema's op zeer uiteenlopende wijzen aan bod.

Exposities bovenzaal

27-jan	02-apr	**Tiki Tangelder – "Glanzend Lijfgoed"** Het werk van Tiki Tangelder (1983) is erop gebaseerd om de geschiedenis op een andere manier te representeren. Met het project 'Glanzend lijfgoed' laat kunstenaar Tiki Tangelder uit Winterswijk de schoonheid van het alledaagse zien. Door actuele zaken met gebeurtenissen en/of personen uit het verleden te mengen, ontstaat er een ruimte waar Tangelder graag mee speelt
07-apr	16-apr	**Cursisten Esther Visser en Robert Jansen.** Zo'n vijftig cursisten - van beginners tot gevorderden - tonen hun beste werk dat zij in het afgelopen seizoen in het atelier van de Koppelkerk maakten. De schildercursussen worden gegeven onder leiding van docenten Esther Visser en Robert Jansen.
21-apr	29-mei	**Thea Zweerink – "Gelatenboek"** Thea Zweerink schildert mensen met een verhaal - welk verhaal is niet altijd duidelijk zichtbaar, maar wel voelbaar. Oude foto's uit bijvoorbeeld fotoalbums, kranten en van internet zijn haar inspiratiebron en zo schildert ze veelal onbekende mensen. In 2020 werden mensen via facebook uitgenodigd om een foto van zichzelf op te sturen, om daar een eigen 'Gelatenboek' van te maken.
2-jun	9-jul	**Dilly Helmink – "Voorbij het Bladerdak"** Thea Zweerink schildert mensen met een verhaal - welk verhaal is niet altijd duidelijk zichtbaar, maar wel voelbaar. Oude foto's uit bijvoorbeeld fotoalbums, kranten en van internet zijn haar inspiratiebron en zo schildert ze veelal onbekende mensen. In 2020 werden mensen via facebook uitgenodigd om een foto van zichzelf op te sturen, om daar een eigen 'Gelatenboek' van te maken**.**
14-jul	20-aug	**Grietje Bouman, Tatum Kempers, Cynthia van Wijngaarden – "Pruimentijd"** Grietje Bouman, Tatum Kempers en Cynthia van Wijngaarden geven, elk met hun eigen – zinnige beeldtaal, hun visie op dit thema. De kunstenaars staan bekend om hun prikkelende fotografie, objecten en films. Elk zullen zij het thema vanuit een eigen invalshoek benaderen en daarnaast met bijzondere combinaties een totaalwerk creëren.

25-aug 22-okt **Narjes Mohammadi – "Dancing with the lines"**
Narjes Mohammadi is een visual artist die gespecialiseerd is in animatie, illustraties en het schrijven en illustreren van haar eigen boeken. Narjes is geboren in Iran, maar woont en werkt in Nederland, waar zij momenteel bezig is met haar nieuwe boek.

27-okt 23-dec **Eva Blaak – "Regelcircus #3"**
Regelcircus is de verbeelding van Eva's vaststelling dat de 'wereld van de systemen' meer en meer binnendringt in haar persoonlijke, gewenste leefwereld (en die van anderen). Met Regelcircus onderzoekt ze hoe een andere houding en positie haar kan helpen de eigen vrijheid te (her)vinden en vorm te geven.

Kenniscafé

18-feb **Maaike de Vries – "Een gezondere leefstijl"**
"Nee, geen dieet", antwoordt gezondheidswetenschapper Maaike de Vries op de vraag hoe je slanker en gezonder kunt worden. Laat je lichaam vóór je werken in plaats van tegen je. We zitten en eten teveel en hebben teveel last van stress. Dat moet doorbroken worden. Het kan anders, vindt dr. Maaike de Vries.

17-maart **Michael Ogubai en René ten Bos – "De betekenis van voetbal"**
Dit spannende kenniscafé bestaat net als een voetbalwedstrijd uit twee helften: in de eerste helft zijn Michael Ogubai, manager MVO van voetbalclub De Graafschap, en René ten Bos, hoogleraar filosofie aan het woord. In de tweede helft gaan de heren met elkaar én met het publiek in gesprek over de betekenis van voetbal.

19-mei **Marli Huijer – "De toekomst van het sterven"**
Wat is een goed levenseinde? Hoe gaan we om met lijden, sterven en de oude dag? Zijn er grenzen aan de groei van de menselijke levensduur? Bestaat er zoiets als een goed moment om te sterven? Marli Huijer onderzoekt deze belangrijke vragen in haar boek 'De toekomst van het sterven'.

18-aug **Dirk de Wachter**
In het dagelijks leven staat De Wachter mensen bij in de moeilijke situaties in het leven, maar nu trof het noodlot hemzelf: kanker. Tijdens zijn ziekbed onderzocht De Wachter hoe hij in confrontatie met de levensbedreigende ziekte troost vond.

20-okt **Inge Vleemingh – "Kringloopworstelingen en natuurinclusieve dromen"**
Huttentutolie, rauwe natuurhoning, zwigjes en langzaam groeiende kippen die afval eten. Klinkt dit ouderwets - of is het juist de toekomst? 'We leven hier als God in Frankrijk met weinig. Een eenvoudig leven in het teken van de seizoenen, goed eten en vrijheid'.

1-dec **Dyon Temming en Rob Klein Goldewijk – "Eco Fictie"**
Welke verhalen vertellen we elkaar en hoe bepaalt dat hoe we naar de toekomst kijken? Dyon Temming en Rob Klein Goldewijk zijn ontwerpers die werken aan een toekomst waar de mens voelbaar met zijn omgeving verbonden is. Rob doet dat als architect/kunstenaar. Dyon Temming is landschapsontwerper.

Concerten

14-jan **Ewout Dercksen & the Bobs**
Jazztrio The Bobs treedt zaterdag 14 januari op in de Koppelkerk. Saxofonist Ewout Dercksen zal samen met drummer Wim de Vries en contra bassist Taeke Stol deze avond eigen composities spelen. Dit doen ze met veel energie, hecht samenspel en muzikale experimenten. Op initiatief van Ewout Dercksen is het jazztrio in 2015 begonnen. De muziek is avontuurlijk maar nooit ontoegankelijk.

11-feb **The Outbound Scallywag Carnival**
The Outbound Scallywag Carnival, deze zeskoppige band uit de Achterhoek brengt Bluegrass & Country ten gehore. Gitaar, mandoline, banjo, contra bas, meerstemmige zang en een hoge dosis enthousiasme verzamelen zich op het podium. Een live optreden van deze band is een parade van klanken, grappen en anekdotes die een beroep doen op het gehele scala aan emoties.

25-feb **Remmelt, Muus & Femke**
Singer-songwriter trio Remmelt, Muus en Femke uit Den Haag komen naar Bredevoort. Door hun sterke vocale harmonieën wordt hun muziek vaak vergeleken met het jaren-zeventig-geluid van Crosby, Stills, Nash & Young.

11-mrt **Dick de Graaf**
Het Dick de Graaf Quartet speelt stukken van het recente album FESTIVE en nieuw repertoire waarin zij opnieuw hun authentieke benadering van jazz laten horen. Dick de Graaf, winnaar van de Edison Oeuvreprijs, etaleert een rijke en persoonlijke toon, past wat hij van grote voorgangers leerde met smaak toe en kent de dynamiek van een goede spreker: nuance en

contrasten, verrassingen en rust, de luisteraar aan de hand meenemen.

13-mei **Undercurrent Orchestra**
Het zeskoppige collectief 'Undercurrent Orchestra' van gerenommeerde muzikanten uit de Amsterdamse jazzscene onder leiding van Iman Spaargaren speelt, vertelt en laat je wegdromen met muziek die recht uit het hart komt

3-jun **Sanne Rambags**
Met haar warme stem weet Sanne Rambags magische momenten te creëren in een harmonisch samenspel met haar medemuzikanten. Na het album SONNA – dat werd bekroond met een Edison Vocaal Nationaal – is SISTER het tweede album van het drieluik 'Mothership'.

1-jul **Daan Sanders kwartet**
Het Daan Sanders Kwartet gebruikt rauwe harmonieën en dromerige melodieën; van koude winternachten in Berlijn, tot zwoele zomerdagen in Amsterdam. Het kwartet zet een sfeer neer die doet denken aan de warme gitaar-distortion van Kurt Rusenwinkel, de zwoele popcovers van Brad Mehldau en de klassieke klanken van J.S. Bach.

16-sep **Mother Deer & support act Marise den Bakker**
Met meerstemmige en kwetsbare samenzang, ondersteund door akoestisch gitaarspel, neemt Mother Deer de luisteraar mee in hun muzikale wereld. De band Mother Deer neemt voor deze gelegenheid Marise den Bakker mee als supporting act. Mother Deer spelen een mix van country, folk en pop. Marise zal de avond samen met één muzikale partner aftrappen.

7-okt **Yvonne Weijers zingt gedichten van Elly de Waard**
Componist Cees Thissen, dichter Elly de Waard en Yvonne Weijers hebben de handen ineengeslagen om een uniek muziektheaterproject te realiseren met het leven en werk van Elly in de hoofdrol. De teksten gaan over verlangen, erotiek, afscheid en de natuur. In de concerten neemt Yvonne de bezoekers mee in deze muzikale vertelling, samen met Mark van der Feen op piano, Joep Lumeij op contrabas en Erik van der Weijden op saxofoon.

13-okt **Dmytro Semykras**
De getalenteerde Dmytro Semykras uit Oekraïne won onder meer de 2e prijs op de International Piano Competition for Young Musicians in Enschede (Nederland, 2022). In de Koppelkerk speelt hij stukken van R. Schumann, J. Brahms en S. Rachmaninov. Dit concert is tot stand gekomen in samenwerking met Michail Markov van International Piano Competition for Young Musicians.

14-okt **Henri Noorlander Quintet**
Met een bak levenservaring is Henri Noorlander (1957) een laatbloeier in de jazzwereld, wat niet wil zeggen dat hij onopgemerkt bleef want North Sea Jazz gaf hem in 2019 een podium. In 2022 nam hij zijn tweede album op in de Wedgeview-studio met o.a. op gitaar Michiel Stekelenburg (Gare du Nord, trio Onoda) en @Nils van Haften (Metropool Orkest) op saxen.

11-nov **Olaf Putker & the Scenic Sound**
Rusteloos balancerend op de grens van americana en indierock, brengt Olaf Putker & the Scenic Sound een frisse wind in een roemruchte muziektraditie. Dit optreden belooft een verrassende combinatie van brutale energie van de band en intieme songs die door Olaf solo ten gehore worden gebracht.

18-nov **Henry Welling – "Krop Sla Annie"**
De 'gemeudelijke' zanger en liedjesschrijver Henry Welling brengt op de jaarlijkse vriendenavond van de Koppelkerk zijn liedjes in het dialect. Met af en toe een anekdote tussendoor maar altijd met de gitaren binnen handbereik en de mondharmonica's op tafel. Henry's muziekstijl kun je het best omschrijven als een mix van country-blues en talking blues. Herkenbare teksten met onverwachte plotwendingen.

Koppelsessies

Naast onze concerten organiseren we ook de 'Koppelsessies'. Deze vinden plaats op zondagmiddag in het Boekencafé; laagdrempelig, gratis toegankelijk en met veel interactie met het publiek.

29-jan **Paul Jonah en de Smooth Operators**
Met zijn warme stem en virtuoze gitaarspel mengt Paul Jonah het singer-songwriter genre met folk, roots, cinematic en dreampop. Dit levert een interessant repertoire op met verrassende composities en sterke teksten.

26-mrt **Onderstroom en Simplify**
Double bill! Onderstroom is een folk-duo, bestaande uit Kees en Daniël, geïnspireerd door country & blues. De muziek kenmerkt zich door akoestische gitaren, samenzang en hier en daa een mondharmonica. Kees en Daniël zijn ook allebei geboren Achterhoeker én op dit moment Nijmegenaar. Simplify wordt gevormd door Edine (zang) en Janneke (gitaar en zang). Beide wonen in Utrecht, maar zijn opgegroeid in de Achterhoek en al sinds de basisschool vriendinnen. Samen muziek maken en schrijven is iets waar ze veel energie uit halen. Een live optreden van Simplify is alsof je even voorgelezen wordt met muziek.

30-apr	**JAB** Zoals gebruikelijk start JAB, waarna in het sessie-deel overige muzikanten kunnen aansluiten De nadruk zal liggen op jazz uit de swing-periode, maar ook bop en funknummers en verrassingen zijn niet uit te sluiten.
21-mei	**Paul Johan & de Smooth Operators** Wegens succes op herhaling!
18-jun	**Jonge talenten – Muziekstudenten ROC Rijn-IJssel** Vier muziekstudenten van het ROC Rijn-IJssel maken op deze laagdrempelige zondagmiddagsessie hun opwachting in het Boekencafé. Zij zullen allemaal een set spelen met eigen werk. Wie weet kunnen ze elkaar inspireren tot samenspel.

Tegenlicht Meetup

Tijdens de VPRO Tegenlicht Meet Up in de Koppelkerk gaan we samen het gesprek aan over ontwikkelingen in het algemeen én in onze directe omgeving. Leidraad is een aflevering van VPRO Tegenlicht.

Meetup Bredevoort

De Meet Up in de Koppelkerk reikt Achterhoekers informatie aan over actuele ontwikkelingen in hun omgeving. Niet alleen de drie sprekers komen aan het woord, maar ook bezoekers krijgen de gelegenheid om hun kennis en ervaring te delen

20-jan	**Meet Up Bredevoort: Duurzaam bouwen** Momenteel leven er meer dan acht miljard mensen op de aarde en dit aantal blijft de komende jaren groeien. De vraag hoeveel mensen de aarde aan kan wordt hierdoor steeds relevanter. Hoe kunnen we met zoveel mensen leven en wonen zonder dat we de aarde overvragen? Een van de antwoorden is duurzaam wonen. Maar wat betekent het om duurzaam te wonen? Met welke grondstoffen kunnen we bouwen? En waar liggen de maatschappelijke knelpunten en kansen?
10-mrt	**Meet Up Bredevoort: De Kloof** Iedereen heeft het erover. Arm en rijk, hoog- en laagopgeleid, gezond en ongezond, Randstad en de regio, en zo kunnen we nog wel even doorgaan. Kort gezegd komt het erop neer dat je de tevreden burgers hebt, die aan de knoppen zitten, volop meedoen in de samenleving en best wel wat vertrouwen hebben in de parlementaire democratie. En je hebt de groeiende groep mensen bij wie dat vertrouwen weg is en het idee hebben dat er over hen wordt besloten.
07-jul	**Tegenlicht Meet Up: Stem van de natuur** Wanneer precies is de mens 'buiten de natuur' getreden? Met welke impact? Wat betekent dit nu en voor de toekomst? Wat kunnen of moeten we rechtzetten? In onze taal beheren en onderhouden we natuur, bestuderen we de natuur, proberen we natuurlijke processen na te bootsen. Wat begrijpen we er werkelijk van? En ervan uitgaande, dat we als 'denkend diersoort' deel zijn van de natuur en haar wetmatigheden wat is dan de werkelijke relatie en hoe kunnen we die definiëren? Wordt het niet tijd voor enige zelfreflectie?
8-sep	**Tegenlicht Meet Up: De prijs van AI** Op deze vrijdagavond 8 september duikt de Meet-up van de Koppelkerk te Bredevoort in de wereld van de kunstmatige intelligentie (AI). Kansen en bedreigingen komen aan de orde. Wat is AI, hoe hebben we er mee te maken, waarvoor moeten we opletten en betekent het echt een omwenteling zoals de uitvinding van de stoommachine of internet?
3-nov	**Tegenlicht Meet Up:Arbeidsmigratie** VPRO Tegenlicht Meet Up in de Koppelkerk in het teken van 'arbeidsmigratie' naar aanleiding van de documentaire 'Rebranding Migration'.

Achterhoek Meetup

Meet Up Achterhoek is een reizende gespreksavond tussen burger, bedrijven en overheid door de hele Achterhoek. Bij elk gesprek wordt een ander maatschappelijk vraagstuk uitgediept met elkaar. De ene keer gaat het over de woningnood in de Achterhoek, de andere keer strijken we neer bij een boer om het over de toekomst van de landbouw te hebben. De gesprekken zijn zowel live als online via livestream bij te wonen. Meet Up Achterhoek wordt mede mogelijk gemaakt door 8RHK Ambassadeurs. In 2023 hebben deze Meet Ups niet bij de Koppelkerk plaatsgevonden maar in Doetinchem.

30-mrt	**Woningnood 1: Waar ligt dat aan?**
11-mei	**Woningnood 2: Woonruimte beter benutten**
22-jun	**Woningnood 3: Vernieuwende woonvormen**

Literair Café

27-jan	**Soleh Rezazadeh -** De debuutroman 'De hemel is altijd paars' van Sholeh Rezazadeh is een poëtische roman over liefde, verlangen, herinneringen en over de vraag of je de ander ooit echt kunt kennen. Centraal in het verhaal staat een jonge Iraanse vrouw die nog maar kort in Nederland woont en worstelt om een nieuw leven op te bouwen.
24-feb	**Gijs Wilbrink -** De 'daverende debuutroman' door Gijs Wilbrink werd door recensenten ook al een 'grimmige western' genoemd, een 'Achterhoek-tragedie' die ook nog eens 'niet voor de weekhartigen' is. Dat debuut biedt de lezer motorcrossers, nertsenfokkerijen, stropers en allerlei verhalen, intriges, vage handeltjes en geheimen.
24-mrt	**Stéphanie Hoogenberk -** Vrienden maken, hebben en houden: het lijkt zo vanzelfsprekend. Maar wat als het niet meer werkt? Als je klaar bent met een liefdesrelatie, dan maak je het uit, maar hoe doe je dat bij een vriendschap? Schrijfster en columnist Stéphanie Hoogenberk vertelt in het Literair Café openhartig over haar vriendschappen naar aanleiding van haar debuut ,We hebben het over je gehad'.
26-mei	**Lisa Weeda –** Lisa Weeda's grootmoeder Aleksandra, geboren in 1924 in het Donetsbekken, werd op 18-jarige leeftijd door de nazi's vanuit Oost-Oekraïne naar Duitsland gedeporteerd om te werken voor de Duitse oorlogsindustrie. Die deportatie is het centrale beginpunt van Weeda's debuutroman Aleksandra, waarin ze haar familiegeschiedenis beschrijft. Lisa gaat deze avond in gesprek met Laurien Crump.
22-sep	**Josephine Rombouts -** Vijf jaar woonde en werkte Josephine Rombouts met haar gezin op Cliffrock Castle in de Schotse Hooglanden. Eerst als huishoudster, later als manager van het kasteel. Ze ervoer aan den lijve dat de promotie haar leven er niet gemakkelijker op maakte. In het web van verwachtingen, aannames en afgunst binnen op scherp staande sociale verhoudingen probeert Rombouts het leven dat ze voor haar gezin heeft opgebouwd veilig te stellen.
27-okt	**Christine Otten -** Christine Otten is een Nederlands auteur en journalist. Otten was als journalist onder meer werkzaam voor De Groene Amsterdammer en Vrij Nederland. Ze debuteerde in 1995 met de roman Blauw metaal. Haar doorbraak kwam in 2004 met de roman De laatste dichters, die genomineerd werd voor de Libris Literatuur Prijs.
24-nov	**Jaap Robben -** Over 'Schemerleven' schrijft Robben: 'Deze roman komt voort uit een gedicht dat ik ooit schreef voor overleden, ongedoopte kinderen die tussen 1950 en 1980 werden weggenomen bij de bevalling en stiekem begraven moesten worden, naamloos in ongewijde grond.

Leesclub

De leesclub is een besloten evenement. Aanmeldingen zijn op dit moment niet mogelijk. Elke maand leest de club een boek dat zij tijdens de leesclub in de Koppelkerk samen bespreken. De Koppelkerk faciliteert dit.

5-jan	**Stefan Hertmans** - ***Verschuivingen***
23-feb	**Johann Hari** – ***Verbinding Verbroken***
29-mrt	**Dirk de Wachter** - ***Vertroostingen***
17-mei	**Jaap Scholten** - ***Drie zakken dameskleding, twee cakes Kyiv en een sniper***
26-jun	**Lynn Berger** – ***Zorg. Een betere kijk op de mens***
14-aug	**Ruud Koopmans** – ***De Asielloterij***
4-okt	**Herman Tjeenk Willink** – ***Het tij tegen***
16-nov	**Jessica den Outer** – ***Rechten voor de natuur***

Kunstlezingen

Elk jaar houdt kunsthistorica Maria Driessen een aantal kunstlezingen die een link hebben met een grote expositie ergens in Nederland of elders in Europa.

3-feb	**Johannes Vermeer – n.a.v. de tentoonstelling in het Rijksmuseum**
6-mei	**Sofonisba Anguissola – n.a.v. de tentoonstelling in het Rijksmuseum Twenthe**
30-jun	**Cobra – n.a.v. de 75^{e} verjaardag van de COBRA- beweging**
6-okt	**La Grande Bleue – n.a.v. de tentoonstelling in Singer Laren**

Boekenmarkten

10-apr	**Internationale Paas boekenmarkt**
29-mei	**Internationale Pinkster boekenmarkt**
16-jul	**Internationale Zomer boekenmarkt**
27-aug	**Internationale Augustus boekenmarkt**
22-okt	**Internationale Herfstboekenmarkt**
25 & 26 nov	**Boekenbeurs** Op de tweejaarlijkse Boekenbeurs worden speciale edities en bijzondere boeken aangeboden. De beurs vindt plaats in de kerkzaal.

Film

30-sep	**Filmconcert: Jacco Benkhuijsen – "Man in het wild"** Jaco Benckhuijsen, musicus en schrijver, verkent met zijn zeekajak de rafelranden van de wereld en zet zijn ervaringen om in boeken, beelden en muziek. Man in het Wild is een live filmconcert met unieke beelden van de onbewoonde kusten die Jaco Benckhuijsen met de zeekajak bezocht.

Theater

19-jan	**Onder het Melkbos** 'Onder het melkbos' wordt ook wel een 'spel voor stemmen' genoemd. Het stuk neemt de kijker en luisteraar mee naar een klein vissersdorp aan de kust voor een inkijkje in de levens en intriges van de kleurrijke bewoners. Die tientallen rollen komen tot leven dankzij twee acteurs. Deze twee vertellers sleuren iedereen mee in een maalstroom van dromen, angsten, eigenaardigheden, verlangens en geheimen.
28-feb	**Heb je mijn zusje gezien?** Kindertheater van Joke van Leeuwen op een woensdagmiddag. De opkomst was bijna 40 personen, en dat terwijl dit een eerste poging op dit vlak was. De reacties waren positief. Het stuk gaat over een meisje dat haar grote zus zoekt. Ze vraagt aan iedereen die ze tegenkomt of diegene haar zusje heeft gezien. Dat levert spannende ontmoetingen op, maar haar zusje zit er telkens niet bij.
30-mrt	**En toen thuis** Theatergroep Greppel speelt de voorstelling 'En toen thuis'. Het is een intiem muziektheater over de grote vragen van het leven. Humor, inhoud en diepgang vormen de ingrediënten van deze actuele en bijzondere voorstelling. 'En toen thuis' is een persoonlijk verhaal, dat door tekstschrijver en acteur Lard Adrian is vormgegeven voor de Nijmeegse theatergroep Greppel.
15-jul	**Vort met de Freule van Dorth** Ik, een seksbom? What the f.ck, Womanpower!... De Freule is terug. Rauw, openhartig en confronterend. Geen romantiek, geen bonkende bassen maar een ontroerend verhaal, een aanklacht vrolijk gespeeld door Hermi Hartjes en Wouter ten Pas.
2-sep	**Kick off: Ik, alleen** In aanloop naar het project 'Staat van de Macht' in 2024, vond al in 2023 de 'kick-off' plaats. Leden van Tg Smeedwerk onder leiding van Pieter van Dijk en regisseur Merel Spikker lieten een aantal passages uit het op handen zijnde theaterstuk 'Ik, alleen'. Het doel was om spelers te werven voor het koor, dat in 2024 een rol krijgt in het theaterstuk.
26-okt	**Zeikwijf met Pauline Redlich** Pauline Redlich huurde de zaal voor haar 'theater surprise show'. De opkomst viel tegen, maar deze avond, die over mantelzorgers gaat, viel mooi samen met de opening van 'Regelcircus', van Eva Blaak, die net als Pauline Redlich met veel humor in haar werk reflecteert op de bureaucratische mallemolen waarin je als mantelzorger verzeild kunt raken.

Workshops

23-mei - 20-jun	**Cursus Argentijnse Tango (4 lessen)** Na het succes van de cursus die in het kader van Staat van de Liefde in 2022 werd gegeven, kwam er in 2023 een vervolg op de cursus Argentijnse Tango. De opkomst bleef achter de bij de eerste cursus.

Extra programmering

4 februari	Burendag
5 maart	Waeketreffen met uitreiking Beste Boek Achterhoek & Liemers
15 maart	Stemlocatie
4 november	Achterhoekse Archeologiedag
22 november	Stemlocatie

Overig verhuur

- Schildercursus: Esther Visser en Robert Jansen hebben in 2023 weer enthousiast schilderles gegeven aan ruim 50 deelnemers per seizoen. In april, na het schilderseizoen, hebben alle cursisten de gelegenheid om in 2 weekenden hun beste werk te tonen.
- Fotocursus Elbert Brethouwer: een driedelige cursus in mei en juni
- Maandelijks vinden er vaste bijeenkomsten plaats vanuit verschillende instanties.

3. Financieel jaarverslag

3.1 Financieel jaarverslag volgens Integrale Kostprijs Methode

Koppelkerk financieel verslag 2023 Integrale kostprijs methode incl budgetsubsidie gemeente

Integrale kostprijs 2023	per categorie	excl BTW totaal	integrale opbrengst 2023	per categorie	excl BTW totaal	Resultaat
exposities		**€ -59.206**			**€ 42.136**	**€ -17.070**
directe kosten	€ -388		directe opbrengst	€ 10.450		
personeelskosten	€ -8.647		café, verhuringen en div.	€ 11.278		
huisvesting & facilities	€ -42.728		kunstbemiddeling	€ 3.377		
café, verhuringen en div.	€ -7.443		sponsor,proj.subsidie	€ 17.031		
literair café		**€ -12.701**			**€ 9.752**	**€ -2.949**
directe kosten	€ -3.644		directe opbrengst	€ 1.819		
personeelskosten	€ -3.459		café, verhuringen en div.	€ 2.256		
huisvesting & facilities	€ -4.108		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -1.489		sponsor,proj.subsidie	€ 5.677		
kenniscafé		**€ -12.526**			**€ 9.331**	**€ -3.196**
directe kosten	€ -3.470		directe opbrengst	€ 1.398		
personeelskosten	€ -3.459		café, verhuringen en div.	€ 2.256		
huisvesting & facilities	€ -4.108		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -1.489		sponsor,proj.subsidie	€ 5.677		
kunstlezingen		**€ -9.743**			**€ 9.102**	**€ -641**
directe kosten	€ -686		directe opbrengst	€ 1.169		
personeelskosten	€ -3.459		café, verhuringen en div.	€ 2.256		
huisvesting & facilities	€ -4.108		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -1.489		sponsor,proj.subsidie	€ 5.677		
concerten		**€ -22.349**			**€ 22.259**	**€ -90**
directe kosten	€ -7.140		directe opbrengst	€ 7.560		
personeelskosten	€ -4.324		café, verhuringen en div.	€ 9.022		
huisvesting & facilities	€ -4.930		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -5.955		sponsor,proj.subsidie	€ 5.677		
theater en fim		**€ -14.044**			**€ 12.995**	**€ -1.048**
directe kosten	€ -3.499		directe opbrengst	€ 2.807		
personeelskosten	€ -3.459		café, verhuringen en div.	€ 4.511		
huisvesting & facilities	€ -4.108		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -2.977		sponsor,proj.subsidie	€ 5.677		
Meet-up		**€ -20.972**			**€ 19.134**	**€ -1.837**
directe kosten	€ -8.812		directe opbrengst	€ 14.040		
personeelskosten	€ -4.324		café, verhuringen en div.	€ 2.256		
huisvesting & facilities	€ -5.752		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -2.084		sponsor,proj.subsidie	€ 2.839		
Entree overig		**€ -8.354**			**€ 5.996**	**€ -2.358**
directe kosten	€ -		directe opbrengst	€ -		
personeelskosten	€ -2.162		café, verhuringen en div.	€ 3.158		
huisvesting & facilities	€ -4.108		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -2.084		sponsor,proj.subsidie	€ 2.839		
cursussen en colleges		**€ -432**			**€ -**	**€ -432**
directe kosten	€ -		directe opbrengst	€ -		
personeelskosten	€ -432		café, verhuringen en div.	€ -		
huisvesting & facilities	€ -		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -		sponsor,proj.subsidie	€ -		
projecten		**€ -10.508**			**€ 6.327**	**€ -4.181**
directe kosten	€ -289		directe opbrengst	€ 781		
personeelskosten	€ -4.324		café, verhuringen en div.	€ 2.707		
huisvesting & facilities	€ -4.108		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -1.786		sponsor,proj.subsidie	€ 2.839		
boekenmarkten		**€ -16.246**			**€ 16.979**	**€ 733**
directe kosten	€ -3.972		directe opbrengst	€ 8.727		
personeelskosten	€ -5.188		café, verhuringen en div.	€ 5.413		
huisvesting & facilities	€ -4.108		kunstbemiddeling	€ -		
café, verhuringen en div.	€ -2.977		sponsor,proj.subsidie	€ 2.839		
Subtotaal aktiviteiten	**€ -187.080**	**€ -187.080**		**€ 154.010**	**€ 154.010**	**€ -33.070**

3.2 Toelichting op financieel jaarverslag

3.2.1 Inleiding

De afgelopen 8 jaar heeft de Koppelkerk een flinke groei doorgemaakt. Meer soorten activiteiten, meer bezoekers, meer omzet. Door de uitstekende kwaliteit van programma, ambiance en organisatie is een stevige naam opgebouwd in de regio en daarbuiten.
Deze groei heeft niet alleen consequenties voor de organisatie, maar ook voor de financiën en de financiële administratie. Ook andere interne en extern ontwikkelingen beïnvloeden de financiële toekomt van de Koppelkerk. In deze notitie lichten we deze toe en trekken we conclusies voor de toekomst. Eerst komen de kosten aan de orde, vervolgens de inkomsten.

3.2.2 Stijgende kosten

3.2.3 Activiteiten

Het is logisch dat meer activiteiten tot meer kosten leiden. Wat minder bekend is, is dat ook veel activiteiten elk zelf meer budget vragen. Een voorbeeld zijn de concerten. In de allereerste fase waren muzikanten bereid om een beginnend podium te helpen met de opstart en ging men akkoord met een voor de Koppelkerk aantrekkelijke gage. Inmiddels worden normale tarieven gerekend. In 2021 is de Koppelkerk toegelaten als NPP-podium (Nationaal Podium Plan) waardoor de gage voor de muzikanten werd aangevuld door het NPP, op voorwaarde dat het podium een minimum-gage uitbetaalt. Deze minimum-gage is in 3 jaar tijd met 20 % verhoogd. Goed voor de muzikanten, maar wel een forse kostenstijging voor de Koppelkerk.

Ook bij literaire- en kennislezingen merken we dat de vergoedingen voor schrijvers en wetenschappers stijgen. Voor een fles wijn komt niemand meer.

De Koppelkerk heeft de Governance Code Cultuur onderschreven en daarmee ook de Fair Practice Code. We onderhandelen meestal wel over de prijzen omdat onze budgetten beperkt zijn, maar beeldend kunstenaars, theatermakers, musici en andere makers verdienen volgens ons een faire betaling.

In de exposities wordt steeds meer niet alleen maar verkoopbaar beeldend werk tentoongesteld, maar ook grote werken, video's en installaties. De beeldend kunstenaar vraagt in het algemeen geen hang-vergoeding omdat hij/zij opbrengsten verwacht uit de verkoop van beelden, foto's, prenten of schilderijen. Voor meer 'museaal' werk is er geen verkoop-opbrengst en verwacht de kunstenaar terecht een vergoeding van de Koppelkerk. Onze indruk is dat bovendien de jonge kunstenaar zich 'commerciëler' opstelt dan de wat oudere collega. Om deze reden hebben we moeten besluiten om bij elke expo de kunstenaars een onkostenvergoeding te geven van 100,-. Met een verhoging van de entreeprijs proberen we deze extra uitgaven te compenseren.

De verwachting is dat de prijsstijgingen in de kunst- en cultuur-markt nog doorzetten, zij het wellicht in lichtere mate.

3.2.4 Inkoop

Net als de consument wordt ook de Koppelkerk geconfronteerd met algemene prijsstijgingen. Koffie, thee, fris, bier en wijn, hapjes, schoonmaakmiddelen, en ook papier en drukwerk zijn allemaal duurder geworden.

We houden in ons meerjarenplan rekening met blijvend hogere inkoopprijzen.

3.2.5 Faciliteiten

De huisvestingskosten zijn de afgelopen jaren flink gestegen door de explosieve stijging van de energieprijzen. Inmiddels dalen deze weer licht, maar niemand verwacht dat ze op het oude, pre-corona, niveau zullen terugkeren. Omdat de verhuurder niet wil investeren in energiebesparende maatregelen, houden we derhalve rekening met blijvend hoge energielasten. Ondertussen blijven we aandacht schenken aan (kleine) maatregelen om het energieverbruik te verlagen (thermostaat-instellingen, deuren dicht, etc.).

Toelichting: de huisvestingslasten zijn in coronatijd verlaagd door de NOW-subsidies, een huurkorting en veel minder dagen open.

De inventaris van de Koppelkerk is inmiddels grotendeels net als de Stichting ook bijna 9 jaar oud. De balie en museumwinkel hebben enkele jaren geleden een opknapbeurt ondergaan; de boekenkasten in het café zijn in 2023 jaar gerenoveerd, vaatwasser en onthardingsinstallatie zijn vernieuwd, rolgordijnen in het boekencafé zijn vervangen, zaal-verlichting is beperkt uitgebreid. Bezuiniging is gerealiseerd door voor de paneelverlichting de accu-systemen te vervangen door een systeem met 230-12V transformatoren. De buitenverlichting op terras en achterzijde kerk is vernieuwd (LED). Ook veel andere zaken zijn toe aan onderhoud, herstel of vervanging. Denk aan o.a. de vloer in de grote zaal, de stoelen in de grote zaal, de tafels en stoelen in het café, de bar, de taart-vitrinekast, koel- en vrieskasten, stucwerk bovenzalen, de terras-banken.

Daarnaast is er de grote wens tot enkele functionele verbeteringen in het pand. Met name toegankelijkheid van de bovenverdieping is een aandachtspunt; graag willen we een lift. Gesprekken met de eigenaar zijn opgestart. Door een slimme combinatie kan dan ook een kantoortje en extra opbergruimte gerealiseerd worden. Aan beide is dringend behoefte. Voor het energie-vraagstuk onderzoeken we of mogelijk is om als huurder zonnepanelen aan te schaffen zonder medefinanciering van de eigenaar.

Voor deze grote kostenposten is een meerjaren-investeringsplan opgesteld waarbij de afschrijvingslasten zullen drukken op de jaarlijkse begrotingen. In verband met het verwachte financiële tekort in 2023 zijn investeringen vanaf begin zomer op een laag pitje gezet en is het meerjaren-investeringsplan aangepast.

Lekkage
In augustus 2023 werden we geconfronteerd met lekkages in de kelder. Door langdurige en overvloedige regenval was het waterpeil en de waterdruk in de bodem rond de kerk zo hoog dat er water door enkele naden en scheuren in de kelderwand en keldervloer naar binnen kwam. De vloerbedekking moet vervangen worden, stucwerk hersteld, trapje vernieuwd etc. Scheuren en naden zijn door de eigenaar geïnjecteerd, wanden zijn nieuw gesausd. Maar in december was er weer een lekkage. Een heel klein deel weer door naden, maar nu vooral omdat het water in de koekoeks zo hoog kwam dat het langs kelderraamkozijnen naar binnen liep. Er zijn structurele maatregelen nodig om het waterpeil om de kerk onder het niveau van de aansluiting beton-metselwerk te houden.

3.2.6 Organisatie

De personeelskosten zijn flink gestegen. Deels door bewust beleid, deels door (autonome) ontwikkelingen in het personeelsbestand. In de beginperiode werd de Koppelkerk geleid door een jonge directeur, stevig ondersteund door enkele zeer betrokken en deskundige vrijwilligers. Gaandeweg werd duidelijk dat één enkele betaalde manager niet voldoende was voor zulk een rijk activiteitenprogramma en groeiende groep vrijwilligers. In 2020 is een tweede directeur aangesteld die echter helaas slechts één jaar in functie is geweest. Begin 2021 is een assistent-directeur aangetrokken met de bedoeling door te groeien tot opvolger van de oprichter-directeur. De directiewisseling vond plaats op 1 juni 2022. Daarbij was de inzet dat een directie-assistent de nieuwe directeur zou ondersteunen. Ongelukkigerwijs werd de kersverse directeur al na een maand ernstig ziek. Haar taken werden door het bestuur en (voor een half jaar) de directie-assistent overgenomen, en dankzij de inzet van de vrijwilligers kon de Koppelkerk haar programma's blijven aanbieden.

Conclusies uit al deze ervaringen:

a. een éénhoofdige directie is kwetsbaar
b. de verantwoordelijkheden en het takenpakket zijn voor één persoon te groot.

Het bestuur is daarom op zoek gegaan naar een tweehoofdige directie. Na enkele selectierondes heeft dat geleid tot de aanstelling van Hiske Kremer en Evert Stroet per 15 november 2023. Beiden werken in part-time-verband, tezamen voor 44 uur.

Niet alleen op directieniveau vonden ontwikkelingen plaats. Het vertrek van de oprichter-directeur leidde ook tot het vertrek van enkele deskundige vrijwilligers (ICT, techniek, onderhoud, PR, evenement-voorbereiding), terwijl om vrolijke persoonlijke redenen ook de vrijwillige administrateur afscheid nam. Dit kennis- en capaciteitsgat kon niet geheel door andere vrijwilligers opgevuld worden. De werkzaamheden rondom PR en administratie zijn cruciaal voor de Koppelkerk. Voor een deel worden deze nu uitgevoerd door betaalde krachten. Een vrijwilliger van het eerste uur is doorgegroeid naar een betaalde deeltijd-functie als vrijwilligerscoördinator. De personeelslasten (vrijwilligerslasten) zullen waarschijnlijk nog iets verder groeien omdat o.a. de beheerdersol nog niet definitief is ingevuld - de penningmeester neemt momenteel deze taak waar. De loonkosten zullen na 2024 vrijwel stabiel blijven.

3.3 Inkomsten

3.3.1 Activiteiten

De extra activiteiten brengen natuurlijk ook extra inkomsten op. Fundamenteel probleem is echter dat kunst en cultuur nooit kostendekkend is. Dit verandert niets aan het maatschappelijk belang van kunst en cultuur. Belangrijk in dit opzicht is dat er voor een breed publiek betaalbare entree wordt geheven en er gages worden betaald die in lijn zijn met de Fair Practice Code. Voor de Koppelkerk geldt betaalbaarheid voor iedereen die van kunst en cultuur wil genieten en aan activiteiten wil deelnemen als expliciet uitgangspunt. We hebben in de afgelopen periode al een aantal keer de entreeprijzen verhoogd: in 2023 werden prijsverhogingen doorgevoerd, ook in het Boekencafé. Bij veel vrijwilligers stuit dit op weerstand en ook directie en bestuur vinden dat een kwaliteitsprogramma niet elitair maar ook voor lagere inkomensgroepen bereikbaar moet zijn. Daarbij leiden prijsverhogingen onvermijdelijk ook tot minder bezoekers en hebben bij verder doorvoeren een averechts effect.

Wel proberen we uiteraard tot hogere bezoekersaantallen te komen. Juist daarvoor hebben we in 2023 een extra PR-medewerker aangetrokken. We merken echter dat nog steeds niet het aantal van voor corona wordt bereikt. Vooral in 2023 bleef het bezoekersaantal, voor vrijwel alle activiteiten, achter bij de begroting. We gaan het PR- en marketing beleid kritisch tegen het licht houden en intensiveren. Hierbij zijn we ons ervan bewust dat vergroting van het bezoekersaantal een kwestie is van lange adem.

3.3.2 Sponsoring

De jaarlijkse bijdrage van de Stichting Vrienden van de Koppelkerk wordt miv 2023 niet langer gebaseerd op een bijdrage per activiteit, maar op basis van de totale lidmaatschapsbijdragen van de individuele vrienden. Dit komt neer op bijna een halvering van de Vrienden-bijdrage. De sponsor van de concerten heeft zich begin 2023 teruggetrokken.

Het is tot op heden de Stichting Vrienden van de Koppelkerk niet gelukt om langdurige bedrijfsponsoren te werven. We gaan derhalve als Stichting Koppelkerk in 2024, wanneer het management op orde en ingewerkt is, een sponsor-actie opzetten. We verwachten hiermee minimaal 50.000,- euro op te halen. Dit wordt m.i.v. 2025 ingeboekt.

3.3.3 Subsidies

Kunst en cultuur kan niet zonder subsidies floreren. Enkele voorbeelden uit de regio: Villa Mondriaan en het Aaltens Verzetsmuseum ontvangen een jaarlijkse gemeentelijke subsidie van ruim 100.000,-. Landelijk wordt gemiddeld het budget van een kunstinstelling voor 60% door de gemeente betaald.

De Koppelkerk ontvangt sinds 2019 een jaarlijkse subsidie de gemeente van -door indexering - inmiddels ruim 20.000,- euro. (ca 11 % van de begroting). Eind 2022 zijn de eerste gesprekken gestart naar aanleiding van ons verzoek om deze budgetsubsidie structureel te verhogen. Na diverse besprekingen heeft het college aan de raad voorgesteld om zowel voor 2023 als voor 2024 extra 28.000,- euro beschikbaar te stellen. Dit zijn maximum bedragen; op basis van de aan te tonen werkelijke behoefte wordt het definitieve bedrag per jaar vastgesteld.

De gemeente besluit in 2024 op basis van de dan actuele cijfers en prognoses hoe groot de structurele budgetsubsidie gaat worden. In onze meerjarenraming zijn we al uitgegaan van 50.000,- euro budgetsubsidie voor de jaren 2024 -2030.

Naast de budgetsubsidie van de gemeente maakt de Koppelkerk zoveel mogelijk gebruik van projectsubsidies van hogere overheden en fondsen. In 2023 heeft deze subsidieverwerving door de personele omstandigheden niet de volle aandacht gekregen, waardoor het totale subsidiebedrag lager uitviel dan vorige jaren. Wel hebben we twee grote projectsubsidies weten binnen te slepen. Daardoor zijn we eind 2023 qua liquiditeit niet in de rode cijfers terechtgekomen. Het betreft langlopende projecten waarvan het grootste deel out of pocket kosten zijn in 2024 en 2025 – dus niet bedoeld voor de lopende activiteiten en vaste lasten. We zullen financieel heel voorzichtig moeten blijven opereren de komende tijd.

3.4 Balans

De Koppelkerk had in de voorgaande jaren een bescheiden eigen vermogen opgebouwd van ruim 42.000,-. Door het verlies in 2023 is dit Eigen Vermogen echter flink gezakt, naar 12.000,-. Het is noodzakelijk om onze reserves weer aan te vullen. Ons streven is om een algemene reserve te hebben waarmee we een jaar lang onze vaste kosten kunnen dekken (125.000,-) met daarbij een aantal bestemmingsreserves voor grote vervangingsinvesteringen (zie boven).

3.5 Samenvatting

Samengevat bevond de Koppelkerk zich in 2023 in een kritieke fase in haar ontwikkeling en werd de stichting geconfronteerd met de volgende effecten:

- Tegenvallende bezoekersinkomsten en stijgende kosten;
- Structureel hogere personeelskosten.

Door diverse maatregelen worden meer bezoekers naar de Koppelkerk gelokt om de inkomstenstroom voor de activiteiten te vergroten. Ook (project-)subsidies van hogere overheden en fondsen worden daarvoor optimaal benut. Kostenbeheersing krijgt structureel nog meer aandacht. De hogere personeelslasten moeten door sponsorbijdragen worden gedekt. Voor de resterende tekorten is een hogere gemeentelijke budgetsubsidie dringende noodzaak.

4. Organisatie

4.1 Organisatie van Stichting Koppelkerk

Stichting Koppelkerk wordt gerund door een groep van 72 vrijwilligers, een onbezoldigd driekoppig bestuur, een bezoldigde directie en kleine staf.

Naast de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen zijn er codes die ons als culturele organisatie handvatten geven om ons werk goed te doen. De volgende codes onderschrijven wij en passen wij aantoonbaar toe:

- De Fair Practice Code: gedragscode voor ondernemen en werken in kunst, cultuur en creatieve industrie op basis van vijf kernwaarden: solidariteit, diversiteit, duurzaamheid, vertrouwen en transparantie. Deze kernwaarden worden bij ons actief nageleefd; voorbeelden daarvan zijn in het beleidsplan te vinden; https://fairpracticecode.nl/de-code/
- Code Diversiteit & Inclusie: deze code houdt in dat iedereen welkom is, als maker, bezoeker, als werkende. Dit is iets wat in onze organisatie doorsijpelt, bijvoorbeeld in de werving van vrijwilligers. Op de website wordt niet naar een bepaald profiel gevraagd, maar de nadruk ligt juist in het vinden van de juiste plek voor jou, wie je ook bent. https://codedi.nl/
- Governance Code Cultuur: deze code verwoordt de elementen waaraan een goed bestuur moet voldoen. Hoe uit zich dat? Bijvoorbeeld door jaarlijks verantwoording af te leggen in ons jaar verslag, dat inzichtelijk is via onze website. Ook worden alle genomen besluiten inclusief motivatie vastgelegd in de notulen van de vergaderingen. https://www.cultuur-ondernemen.nl/governance-code-cultuur/overzicht

4.2 Werkgroepen

De programmering van de Koppelkerk ligt in handen van diverse werkgroepen, bestaande uit vrijwilligers die vanuit hun professie of interesse over kennis en expertise beschikken die de programmering ten goede komt. De verbindende factor en de brede coördinatie is in handen van de (waarnemende) directie.

In de Koppelkerk zijn de volgende werkgroepen actief (het aantal leden is exclusief coördinerende directeur/bestuurslid):

- Kunstgroep (exposities) – 4 leden
- Concerten – 4 leden
- Literair Café – 5 leden
- Kenniscafé – de leden van het oorspronkelijke Kenniscafé hebben in 2023 hun laatste activiteiten georganiseerd. Aan het eind van 2023 was er een nieuwe werkgroep Kenniscafé opgericht: een stevige samenwerking met scholengemeenschap Schaersvoorde in Aalten: de rector en twee docenten bundelen de krachten met 2 vrijwilligers van de Koppelkerk.
- Tegenlicht Meet Up – 4 leden

- Theater – in oprichting
  De organisatie en de coördinatie van de overige programma's werd uitgevoerd door de (waarnemend) directie: boekenmarkten, verhuur, kunstlezingen. In de leesclub is oud-directeur en oprichter Sylvia Heijnen de sturende kracht.

4.3 Teams

Op operationeel niveau zijn op de werkvloer de volgende teams van vrijwilligers actief:

- Baliemedewerkers – 18 vrijwilligers
- Rondleiders – 9 vrijwilligers
- Café- en avondmedewerkers – 16 vrijwilligers
- Expositie inrichting – 8 vrijwilligers
- Klusteam en tuinonderhoud – 5 vrijwilligers
- Schoonmaak – 1 vrijwilliger
- Geluidstechniek – 4 vrijwilligers
- Kantoorondersteuning en PR – 3 vrijwilligers

Eerdere jaren steunden we ook op een vrijwilliger voor de financiële administratie, maar deze is nu goeddeels uitbesteed aan een ZZP-er. Idem voor PR & Marketing. Deze professionalisering komt de continuïteit ten goede.

4.4 Directie en leidinggevende taken

- Artistiek leider: Hiske Kremer (per 15 november 2023) (0,6 fte)
- Zakelijk leider: Evert Stroet (per 15 november 2023) (0,5 fte)
- Gezamenlijk vormen de leiders een tweekoppige directie
- Vrijwilligerscoördinator: Marjanka Dunnewold (0,6 fte)
- Bureaumedewerker & en ondersteuning PR: Frouke Harmsen (0,2 fte)
- Programmapromotie: Matthijs Stronks (ZZP)
- Administratie: Jan Willem Jentink (ZZP)
- Ondersteuning website: Rik Delsing (ZZP)
- Directeur: Annemiek van der Hoek (tot 1 juni 2023, vanaf 1 juli 2022 met ziekteverlof) (0,5 fte)
- Directieondersteuning: Janneke Jolink (tot 1 april 2023) (0,4 fte)

4.5 Bestuur

Stichting Koppelkerk wordt bestuurd door een onbezoldigd bestuur. Begin 2023 lag het bestuur van Stichting Koppelkerk in handen van:

1. Anke Sitter, voorzitter
2. Bert Weevers, penningmeester
3. Hiske Kremer, secretaris (tot 1 september 2023)
4. Lea Hoopman, kandidaat bestuurslid (per 1 december 2023)

4.6 Nevenfuncties bestuur & directie

- Bert Weevers:
- Anke Sitter: besturslid Stichting Chica, bestuurslid Stichting De Goede Donut, voorzitter Raad van Toezicht Workmate
- Lea Hoopman:
- Hiske Kremer: Hoofd bedrijfsvoering Museum Villa Mondriaan (t/m 31-10-2023) & Coördinator culturele activiteiten Doopsgezind Kerkje Winterswijk (per 1-10-2023)

